

Tungelsta kommun
helen.forsstromnoren@haninge.se

2023-01-18

1 (4)

Dnr 2020:8334

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av skolans hantering av
värdegrundsfrågor i undervisningen med fokus på
kontroversiella frågor vid Tungelsta skola i
Tungelsta kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av hanteringen av kontroversiella frågor i undervisningen, i ämnena samhällskunskap och biologi, i årskurs 8 och 9 vid Tungelsta skola. Granskningen genomfördes under vårterminen 2022.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre antal utvecklingsområden som angetts i beslut den 10 juni 2022, dnr 2020:8334.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Tungelsta skola senast den 13 januari 2023 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som har vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Tungelsta kommun har inkommit med en sådan redovisning den 13 janurai 2023.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Arbetet med kontroversiella frågor i samhällskunskap och biologi

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Skolans stödjande strukturer för lärarnas hantering av kontroversiella frågor

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Arbetet med kontroversiella frågor i samhällskunskap och biologi

Bedömningen i Skolinspektionens beslut efter granskning var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Att använda metoder för att alla elever ska komma till tals i ett tillitsfullt klassrumsklimat
- Att låta eleverna kritiskt granska olika ställningstaganden och själva ta ställning

Av huvudmannens redovisning framgår att all personal vid Tungelsta skola har deltagit i ett kollegialt arbete med syftet att öka elevernas delaktighet. I detta har Tungelstaskolans personal använt kooperativa metoder och ämnesövergripande

arbetssätt. Skolan har skapat ett årshjul för värdegrundsarbetet och klassrummen har möblerats för att förbättra möjligheten till diskussioner och grupparbeten. Skolledningen har använt materialen *Managing Controversy: A Whole-School Training Tool* samt *Teaching Controversial Issues*, vilket lärarna ska arbeta med på ämneskonferenser under vårterminen 2023. För att i högre utsträckning låta eleverna kritiskt granska olika ställningstaganden och själva ta ställning i olika frågor förs det diskussioner på ämneskonferenser med målet att flytta fokus från lärarna till eleverna där elevernas lärande och delaktighet är i fokus. Genom detta arbete uppger huvudmannen att personalen på Tungelsta skola ser att eleverna har börjat ifrågasätta egna värderingar, samt granska sina egna normer. Framåt planeras ett arbete under läsåret 2023/2024 att skapa ett mer systematiskt arbete utifrån Europarådets stödmaterial om kontroversiella frågor.

Skolans stödjande strukturer för lärarnas hantering av kontroversiella frågor

Bedömningen i Skolinspektionens beslut efter granskning var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Att utveckla arbetet så att det övergripande värdegrundsarbetet där kontroversiella frågor ingår integreras i undervisningen

Utöver ovanstående åtgärder beskriver huvudmannen i sin redovisning att Tungelsta skola nu har en stående punkt i kollegiet på arbetslagsmötet som är kopplat till skolans värdegrundsarbete, där också kontroversiella frågor ingår. Till stöd i arbetet har elevhälsan tagit fram ett årshjul med tillhörande material som lärarna ska använda. Utöver det har elevhälsan gjort en kartläggning och analys av samtliga kränkingsanmälningar i syftet att säkerställa att personalen har fokus på rätt saker i det främjande och förebyggande värdegrundsarbetet. Huvudmannen uppger att skolans ökade fokus på värdegrundsfrågor har bidragit till ett mer systematiskt arbete samt att klimatet på sikt kan förbättras så att fler är öppna för olikheter och att klimatet blir mer tryggt och tillåtande. Huvudmannen uppger också att eleverna blir mer delaktiga genom ändrade lektionsupplägg som innehåller fler diskussioner.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Karin Lindqvist

I handläggningen av ärendet har även Ewa Mölleryd, föredragande utredare deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
[Skolans hantering av kontroversiella frågor i undervisningen \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/Skolans-hantering-av-kontroversiella-fragor-i-undervisningen)

Bilaga 1: Författningsstöd

Arbetet med kontroversiella frågor i samhällskunskap och biologi

1 kap. 4-5 §§ skollagen, 10 kap. 2 § skollagen

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan

1. Skolans värdegrund och uppdrag. Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Saklighet och allsidighet, Rättigheter och skyldigheter, Skolans uppdrag

2. Övergripande mål och riktlinjer. Normer och värden, Kunskaper, Elevernas ansvar och inflytande, Skola och hem

Kursplaner för ämnena biologi och samhällskunskap i grundskolan (förordning [SKOLFS 2010:37] om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

Skolans stödjande strukturer för lärarnas hantering av kontroversiella frågor

1 kap. 4-5 §§ skollagen, 2 kap 10 § skollagen, 2 kap. 34 § skollagen,
4 kap. 3-5 §§, 2 kap 10 § skollagen, skollagen, 10 kap. 2 § skollagen

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan

1. Skolans värdegrund och uppdrag. Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Saklighet och allsidighet, Rättigheter och skyldigheter, Skolans uppdrag

2. Övergripande mål och riktlinjer. Normer och värden, Kunskaper, Elevernas ansvar och inflytande, Skola och hem, Rektorns ansvar